

శుద్ధాశుద్ధపత్రిక.

శ - 13

సం.	శ్లో.	తత్ప.	విష్ప.
౧	౧౨	నెడ.	నెడ.
౨	౧౪	పవ్యంత.	పవ్యంత.
౩	౩	మద్యము.	మద్యము.
౪	౧౪	పదంబు.	కుచంబు.
౫	౧౫	దవిని.	దివిని.
౬	౧	కలఁజూ.	కనరా.
౭	౨౬	గర్దమ.	కర్దమ.
౮	౩౦	లీలెడు.	వీలెడు.
౯	౩౧	దములో.	దములొ.
౧౦	౧౩	నవీన.	నవీన.
౧౧	౨౭	బోండ్ల.	బోండ్లు.
౧౨	౩౦	నల్లనిఁజ.	నల్లనఁజి.
౧౩	౧౦	గోలు.	గోలు.
౧౪	౧౭	పయ్యెదలుగైవశ.	పయ్యెరలుగైవశ.
౧౫	౩	గుండ.	గుండ.
౧౬	౧౩	మాలలు.	మాలల.
౧౭	౧౭	గడుపాటు.	గరుపాటు.
౧౮	౨౦	జూచిన.	బూచిన.
౧౯	౫	నంతయు.	నెంతయు.
౨౦	౨౩	బెల్లన.	బెల్లగ.
౨౧	౨౫	కోటులు.	కోటుల.
౨౨	౬	పొలతుక.	పొలఁతుల.
౨౩	౨౧	లొగలి.	లొగవి.
౨౪	౧౫	నవీన.	వివీన.
౨౫	౭	రుచక.	రుచిక్ష.
౨౬	౨౩	ఋమున.	ఋముల.
౨౭	౫	చెలిమం.	చెరిమం.
౨౮	౨౭	విసిరిన.	విరిసిన.
౨౯	౧౧	దండలుక.	దండలక.
౩౦	౪	పటీరముక.	పటీరముల.

పుట.	పజ్చి.	తప్పు.	బిప్పు.
౧౨	౧౭	దంబులక్.	దంబులక్.
౧౯	౧౫	కేశపా.	కేశపా.
౨౨	౧౬	పొదలెడి.	పొదలెడి.
౨౩	౨౮	దూరెగు.	దూరెకు.
౨౦	౮	నొల్లలియ.	నొల్లియ.
౨౨	౧	కుండకు.	కుండకు.

శ్రీ

శ్రీ హయ శ్రీ హయ నమః

ఋ తు వి లా స ము.

- ఉ॥ శ్రీనలి నాననక హృదయ సీమను జేర్చి సమ స్రవోకముకా ।
మానుగ బాజ్జనుంచి మునిమండలచిత్రముల స్వసించుచుకా ।
బూని చదాచబాళి నుడివోనికృపకా భరియించు నారర ।
క్షానిరతుండు శౌరి మము శాశ్వతసంపదలిచ్చి పోచితకా ॥ ౧
- ఉ॥ ఏతలిరాకుబోడి భజియించెడు భక్తుల కిష్ట సంపదల్ ।
శ్రాంతిగ నిచ్చు నేయువిద బల్విడిఁగొల్వఁ గొల్వొలంగు శెం ।
పేతరుణీలరామకృప నెంతయుఁ గల్గెడు నట్టి పద్మ స ।
శ్చీతలమకా కటాక్షరుచిఁడెఁకఁగఁ జేయత మాకభీష్టముల్ ॥ ౨
- ఉ॥ భావమునందలంప ననివారితవిద్యయు వాక్ప సీద్ధియుకా ।
జేవయు సౌఖ్యము స్థిరియు సీద్ధియు బుద్ధియుఁ గల్గఁజేసి యిం ।
పావహిలంగ నేలెడు నిరాయయకాయని శ్రీరమాహయ ।
గ్రీవుని నాదిదేవు నెడఁ గీర్తానుభక్తి భజింతు నిచ్చులుకా ॥ ౩
- ఆ॥ వామలూరుతనయు ద్వైపాయనుని గాళిదాసు మాఘు బాణ దండి దలంతు ।
నన్నయాఖ్యు దిక్కనను శంభుదాసుఁబో । తన్న బెద్దనార్య సన్నుతింతు ॥ ౪
- ఉ॥ ఆర్యనుతుకా లసద్గుణమహంబుని భానము సర్వశాస్త్రవి ।
ద్వర్యుని సాత్త్వికాత్ముని నుదారవచస్సుని శేమపీఠరా ।
చార్యునిఁ గౌశికాశ్వయునిఁ గర్మధరీణుని వీరరాఘవా ।
చార్యుని మద్గురుకా మదిని సంతతముకా భజియింతు నెమ్మితోకా ॥ ౫
- క॥ మిత్రుకా భారద్వాజ సు । గోత్రుకా ద్రాహ్మ్యయనైక గురుసూత్ర సుచా ।
రిత్రుకా సామామ్నాయ సు । పాత్రుకా బరవిష్ణుశ్రీనివాసార్యమణికా ॥ ౬
- మ॥ చెలికారంబున నొక్కనాఁడు హితగోష్ఠిక జేరి యుండంగ న
న్నలరస్సోని మిత్ర సేకవితలింపారుంగదా సమృద్ధం ।
జెలయంగా రచియింపు మాండ్రమున నింపేపారు చందంబుతో ।
నలవారంగను గాళిదాసు ఋతుసంహారంబు గారంబునకా ॥ ౭
- క॥ రంజనమై సంగము వ । ల్పంజకృని లీలనేలు జనపతి యగు వృ ।
త్యంజయ నిశ్శంకేంద్రుని । కింబుగూర్చు మొగిసిదు కృతిచే ననుచుకా ॥ ౮
- క॥ మము నించుక పేర్కొని య । కృమలనాయకుని నిమ్మగను గృతిపతిగా

నమరింపుము మాయెడ నే | స్తము నింపుచుటన్న సమృద్ధిబాంధవంగకా ||
 ౧ || సరసగతిభావ్యకారుల | తిరువడిగళుజెందిమనుచుదృఢమానసుడై |
 పరంగిసయరణపురత్తు | పెరియాల్వారులపదవినిఁ జేర్కొనఁజనదే || ౧౬
 క || తత్తనయుఁడునిగమాంతవి | దుత్తముఁడైవాఙ్మతిస్సుటోరగవిఘ్నఁడై |
 యుత్తరదిగ్జయమునస | ద్వృత్తంబునభట్టవాధనేతికుఁడొనరకా || ౧౭
 క || పరవస్తుస్థాపనమునఁ | బరవస్తుకదిగ్గజార్థపటుభిరుదంబుల్ |
 దొరకోలుపడసిధరణికా | గురువైష్ణవనిచయమునకుగురుత్వయలరెకా || ౧౮
 క || ఆవంశక్రమమునభణి | దేవసముఁడుకృష్ణయార్యదేశికుఁడుయశ |
 శ్రీవటతెడతమ్మమారుఁడు | శ్రీవరచార్యగురుఁడిలనుజెన్నెసూరెకా || ౧౯
 క || ఆర్యస్తవసీయునకున | వార్యవచోభుక్కునకునువరచార్యనకుకా |
 శౌర్యంఘ్రిజలజసేవా | కార్యజ్ఞుఁడుశ్రీనివాసఘనగురుఁడుదండెకా || ౨౦
 క || ఈయనఘనకునుమాకును | శ్రీయతమృత్యుంజయాఁకపృథ్వీకునకుకా |
 బాయకననపాయకృపా | మేయుఁడయిశ్రీలిడకాసమిధ్ధమనిషకా || ౨౧

వస్త్రం తములు.

క || ఓంకారశబ్దమయనకు | శతరముఖదైవనికరసద్దేయునకుకా |
 బంకహరనికాయ్యునకుకా | శంకణశయనకునుజీతకాశేయునకుకా || ౨౨
 క || హరికినిరయోరులతికా | చ్ఛ్విరికి సురవిరోధిమత్తకుండాలసుకే |
 సరికనతలోకముస్తా | తిరికి దయాలహరికమృతకేళిర్పురికికా || ౨౩
 క || పరునకు మునిమానసమం | చిరునకు రక్షోవిభవనయితశరభను |
 ర్ధరునకు శుభకరునకు శ్రీ | వరునకును మస్త్రోత్కభరణవర్షకుకా || ౨౪
 క || హరిరసంబులనుజమ | త్కారమైనయుకాళిదాసకవిదగుఋతుసం |
 హరంబునాండ్రముననవ | లారహినానరీంతుఋతువిలాసమనంగకా || ౨౫

ః గీష్మర్తు వర్ణనము. ః

చ || తిరిగి నిదాఘవేళయరుదెంచెనుబోఁటికిరంబువేడిమికా |
 నెవఁడెడివేపెలుంగుభజనీయుఁడుగాఁడగుచందమామయెకా |
 దవిలిమునుంగనింపగునుదంబునురమృది నాంతసఁఘముకా |
 సవసవగాశమించినయశంగుఁడునైకదేవనాప్తమీఱఁగకా || ౨౬
 చ || ఇరులగమికాహరించురజనీనునిచే మురిమించురాత్రులుకా |
 హరుపుగఁగ్రాబుచిత్రజలయంత్రములంబాలుపారుగేహముల్ |
 సరశపుంజంద్రకాంతమణిజాలవిత్తద్దులుగల్గిచెన్నుకా |
 బరఁగెనిదాఘవేళజనవారమనోజసుభోపభోగ్యమై || ౨౭

- చ॥ అనువుగ వాపైగ్రీష్మసమయంబునరాత్రులు చందనాదులకొ
మునుకొనుచుంచితావులసమున్నతతైఖిరిమించుమేడలుకొ ।
ఘనకబరీమఖానిలవికంపితమధ్యములంగజోరుదీ ।
పనమగుతంత్రిపాటలునవంబుగఁబోడలకింపుఁగూర్చుచుకొ ॥ ౨౨.
- చ॥ వలిపపుటొత్తకట్లఁజెలువంబుగుమేఖలలన్నితంబముల్ ।
మలయజచర్చలన్నియలమాక్రికహారములకొగుచంబులకొ ।
జలములనాడియిడ్డపలుచందపుఁదావులబొల్చుపెన్నెరుల్ ।
గలిగిప్రియాళితాపములఁగ్రన్నగఁబాపునువోజఁగామినుల్ ॥ ౨౩.
- చ॥ ఆనెకమురాగరంజితముతైగులతుకలింపుఁజెంపఁజె ।
న్నానరెడినూపురప్రభలనొప్పురళించువధూపదంబులకొ ।
మొసనెడిరాకపోకలనుమోయునునోహరహంసకధ్యనుల్ ।
జనములమానసంబులవశంబొనరించెనుశంబురారికికొ ॥ ౨౪.
- ఉ॥ మంచులమించులందొలకుమాక్రికహారములొప్పుమీఱఁగా ।
సంపితచందనద్రవ్యసమర్పణఁజేసేవధూపదంబులకొ ।
గాంచనమేఖలాలసితాధాతంబుమలింపుఁగూర్చుచే ।
పెంచెనముత్తుకతేజుపృథివీజనకొటినునొంబుజంబులకొ ॥ ౨౫.
- చ॥ సపురుగనింపుఁగూర్చుతనుసంధులనెత్తెడనోలిఁజెచ్చుటల్ ।
దివిరిప్రవంచుచుండబలుతేఁకువదట్టపువాసములెవ్వఁకొ ।
దవివియలంతియెల్లియలఁదిప్పనిచన్నులమీఁదఁగప్పిర ।
య్యవసరమందొబోడలగునంబుజపత్రవిశాలలోచనల్ ॥ ౨౬.
- ఉ॥ గండపునీటితుంపురులఁగైకొనివీవనంబుమైతెమ్మెరల్ ॥
నెందినహారములొవ్వియుసేదెపుగుబ్బలమీఁదీపుఁతలుకొ ।
గ్రండుగవీణెలంబొడముకాకలిగీతరవంబులపుగ్గు ।
స్కొందినయట్టులుండుమరుదుద్ధతిమేల్కొనఁజేయనేరిచెకొ ॥ ౨౭.
- ఉ॥ తెల్లనిమిదైటిమ్ములనుదన్ననిజవ్వచులోలిరాత్రులం ।
దల్లఁజొక్కికూర్కఁగఁదదాననముల్లఘనుత్తుకంబుసం ।
ధిల్లఁగజూచిచూచికడుఁదేఁకువరేతుదలందుఁదోఁచుజూ ।
బిల్లికరంబుసిగ్గుగొనువీకనుబాండురతన్వహించుచుకొ ॥ ౨౮.
- ఉ॥ ఇంతులఁబాయుటకొదలుచుటింగలమెంతయుమానసంబులకొ ।
బంతముమీఱినేర్పఁగఁబ్రవాసులసహృదురుత్సమాహతా ।
త్యంతపరాగపుంజములనబ్బహితోగ్రకరప్రతాపితా ।

నంతనుగన్నులై త్రికలఁజాలరిఁకేమనఁజాలరయ్యెడఁక ॥

౨౯

చ॥ మృగములు పెల్లుబెండలనుమిక్కిలితాపముఁజెందియెంతయుఁకా ।

దగఁగొనిచేటుసాటులనుదాలుపులెండివనాంతరంబులకా ।

బాగుబుచ్చునంజనచ్చవినిఁబోలిచెలంగఁగనీకులంచొగ్గికా ।

గగనముఁజూచినిక్కెడుఁదగందలఁపులొలిపోవుచుండఁగకా ॥

౩౦.

చ॥ పొలుపుగనుందరోడుపవిఘ్నాపిత్తలై చెలువొందుసంధ్యల ।

ట్లుఘుషిలాసభాసురములై విటునవులఁగూడివక్రపుకా ।

సొలపులనీనుచూపులనుసుందరులంగజదీపనంబులకా ।

బలుపుగానంగజేసిరిప్రవాసులడెందములకారయింబునకా ॥

౩౧.

చ॥ ఖరకరచిత్రరఘులనుగ్రాఁగికరంబువిదహ్యమానమా ।

సరణినిఁదప్తరేణువులసంతతిరేచియధోముఖంబుగా ।

గిరిగొనువక్రయానములఁగేరిపొరింబునపెట్టుగాలియ

ప్పురుసుననెక్కిక్రిందఘువిఁబ్రాఁకెడిసత్కణిభంగిఁగ్రాతెడుకా ॥

౩౨.

చ॥ ఒదవెడిదప్పిఁజేడ్చడిమహొత్కటతీవ్రపరాక్రమైకసం ।

పదసడలంగమాటికినవారణనూర్పుచునోరువిచ్చుచుకా ।

మదగజరాజిమ్రొలఁచెరిమకాదిరుగంగనిజిహ్వయూర్పుచుకా ।

బూదలుసటల్పులింపహరిపోతముమిన్నకయింఁడెనత్రటికా ॥

౩౩.

ఉ॥ మెండుగనెండగాయుచునుమేదినిదప్తముఁజేసినట్టిమా ।

రాండమరీచికానిచయమంగిఘ్నలకగరనీకరంబులకా ।

గండఱనార్పదప్పిఁగొనికాయమలొయ్యనవేలవైచివే

దండములప్తుసింహములధాటికిభీతిలన్నింతయేనియుకా ॥

౩౪.

ఉ॥ వేలుపమండునిప్పుబలువీకననుభాసుకరప్రసారముల్ ।

సాలఁగమేనిసత్వములఁజయ్యనఁబాపినచోమయారముల్ ।

వ్యాళములంతికంబుననవారణఁగ్రుమ్మరఁజంపనొల్లకకా ।

జాలిఁగలాపచక్రములసంబులఁజొన్నెడిబల్కొంగంబులకా ॥

౩౫.

చ॥ అలరెడుభద్రముస్తలనుసారినగర్వమనంచయంబులకా ।

బొలుచుసరఃప్రదేశములమోఱులఁద్రవ్వునరాహవారముల్ ।

జలజహితప్రభూతకరజాతములేర్చిననిల్వలేకయ ।

య్యిలయుదరంబులోఁజొరఁగనెత్తినచాడ్పునఁదోఁచెనయ్యెడఁక ॥

౩౬.

ఉ॥ వేడిమిగల్గుభానువులవీఁగెడువేవెలుఁగావనింపఁగా ।

లాడకపంకపంకిలసరోంతరనీరములొయ్యఁబానీచి ।

ఏ కాశ్వాసము.

- ట్రాడంగనీనియెండకుభయంఁడిభేకముఃప్రహపచేఁ |
 బోఁడిమిదప్పియున్నఫణిభోగపరంపరమాటుచేరెడికా || ౩౭.
- చ|| జలమిపురంబయల్పడిపసందుగఁగార్లుమృతాశజాలముల్ |
 వెలికిలంబడ్డమీనములుభీతిలికుండెడుసారసంబులుకా |
 జలముననొండునొండుఁగదనంబొనరించుచుచేభయూఘముల్ |
 గలిగినవోవరాంబువులకర్దమసాంద్రములైవిరాజిలుకా || ౩౮.
- ఉ|| నీరజమిత్రవిద్యుతినిగ్గతమస్రయణిప్రభాళిచే |
 సారెఁజలించునాల్కవసంతతమునైవికొత్తుగాలిచే |
 స్ఫారవిమాగ్నితుల్యరవిబంధరభానుచయ్యాళిచేదగకా |
 దారుచుఁజంపనొల్లదుముదంబుతిసుండలిభేకమండలికా || ౩౯.
- చ|| బలుపగునీరువట్టుఁగొనిపల్కలునీళులరుక్మలారయకా |
 సెలపులఁఫేనముల్గదలఁజెందొవకెంపుఁజలించునాలుకల్ |
 చలనమునొందనాస్యపుటజాలముగన్నడమోఱులైతితి |
 గ్గలముగఁజూడసాగెగిరికందరనిగ్గతమైరిచావళుల్ || ౪౦.
- చ|| సురుచిరదావపావకవిశుష్కితబాలతృణాంకురంబులకా |
 బరుమమరుత్కదంబకవిపాతితపక్వపలాశమండలికా |
 ఖరకరతీక్ష్ణరశ్మిలనకాండములైనజలాశయమ్ములకా |
 బరఁగెడుకానలయ్యెడనభంగురసాధ్వసదాయకంబులై || ౪౧.
- చ|| ఆవధిగఁజూర్ణపర్ణమహిమవళిసూర్యచనుఁడెఁబుల్లులకా |
 దవదహనాత్తభీతిమలదండపొదల్సొరఁబాఱెఁగీశముల్ |
 దివిరిజలేచ్చనైతెడలఁద్రిష్కరియెకాగవయంబులుండ్పుకా |
 దవిలియవక్రకూపములదగ్గరియెకాశరభంబులత్తటికా || ౪౨.
- ౪|| పొరయుప్రభూతవాతములఁబొల్పుగనెల్లెడరాజిమండుచుకా |
 సరసజపాప్రసూనవిలసద్రుచిఁజెందిరపున్విలాసముకా |
 దొరసినమీపథూజములఁదోకపుకొమ్మలనెక్కినిక్కిని |
 బ్బరముగఁగాల్పఁజొచ్చెవనవహ్నిదెసల్లలయంగఁబ్రాముచుకా || ౪౩.
- చ|| కరువలిపెంపుఁజేయగిరికందరనీరులయందుఁదోచుచుకా |
 సరవింద్యకావనీసములఁజక్కిఁటిఁదాయకదోగియాడుచుకా |
 గెరలిచిటాపొటధ్వనులఁగీచకాననపజ్జ్రిఁదాడుచుకా |
 దరమెమెకంబులనవ్వనులదారునబాఱదవాగ్నిపెల్లనకా || ౪౪.
- ఉ|| బూరుగుచెట్టులందొలుతఁబుట్టియనేకవిధంబయింపుఁగా |

ఘరుహకోటరంబులనుబొల్చికిరణ్యురుచింజెలంగుచున్ ।

చేరిచిపడుటాకుగమించెంపగుసాలములెక్కిగాలితో ।

సారెకుసంచరించెవనిజంట మొగంబుల సామియామునన్ ॥

౪౫.

చ॥ కరికిరికేసరిప్రముఖ కాననజుఞ్చుచితానముల్వనిన్ ।

గరకరనగ్ని మేనులను గాల్చుగ సైపకవైరమేదియా ।

లరితనమారంబర్వతవిలమృలమెట్టబయళ్ళులన్నదీ

పరిసరనైకతస్థులచాయక చేరివసించె జెల్లితోన్ ॥

౪౬.

చ॥ కమలవనీచితాంబువులుకమ్మనితావులనొప్పుపాదిరుల్ ।

విమలజలాభిమేకములువేడుకగూర్చెడుచంద్రికావళుల్ ।

గొమరగుసాధముల్వయసుకొమ్మలసోయగమైన గానముల్ ।

గ్రమతనిదాఘవేళనిజెంగామనముగ్గమముల్ జనాళికిన్ ॥

౪౭.

వర్షర్తువర్షనము.

ఉ॥ శీకరపాలింగూడికొనిచెల్వగుమబ్బునుదేభమైతటి ।

ల్లోకముకెతనంబయిచిలోలఘనార్భటిసన్నవదంగమై ।

జోకఘనాఘనంబుసోగసుల్నిగుడంజనుచెంచెగాముకా ।

నీకహితంబుగాంగనవనీపతీలిసమున్నతద్వనిన్ ॥

౪౮.

చ॥ లలితవనీలకైరవదళంబులకాంతులనొక్కచోటు పెం ।

పలరెడుకజ్జలచ్చవులయందముగూపుచునొక్కచోటువీచి ।

కలుగలపేకటింబొదలుకాంతలచన్ద్రానలట్టులొక్కచో ।

టులవడనింగి నెల్లడలనంబుదవండముగండుమీతెచున్ ॥

౪౯.

ఉ॥ పిల్లుగనీరువట్టుగొనివిచ్చుటినొందినచాతకాళిఁం ।

పిల్లుచుంగోరుకోర్కెలకుమించురుత్వేసనుబ్బుద్రావిమాం ।

ద్యోల్లనీతంబులైవెలయనొక్కటశంబరధారలెల్లడన్ ।

గొల్లగనించెనంబుధరకోటివనోహరగర్జలొప్పుగన్ ॥

౫౦.

చ॥ నలిమలుముల్పమిత్పటహనాదముగాంగనదిండ్రచాపమ ।

త్యలఘుశరాసనంబుగసమంచితచంచలబల్లణంబుగా ।

బల్లువిడిజారుధారలొగివాణకదంబముగావియోగిహృ ।

జ్జలములంగలంచెనుబ్రచండఘనాఘనజాలచయ్యెడన్ ॥

౫౧.

ఉ॥ క్రొత్తగమోసులెత్తుచునుగోమలమైనతృణాళినీలర ।

తోన్నతమకందళప్రభలనొప్పుగమెండగునిండ్రగోపముల్ ।

హత్తినకొప్పులట్లడరనందములోమణిఘాషలుంచుమేల్ ।

చిత్తరివోలెగొల్లెప్పధిపీఠలిమానవనేత్రపర్వమై ॥

౫౨.

- ఉ॥ ఇంపొడగూర్చుచుంబలుకునిచ్చలనిచ్చలునుత్సుకంబుతోఁ |
 పెంపుగతోభిలంబురులువిప్పగవిచ్చుచుసంభ్రమంబుచేఁ |
 గంపిలుకాఁగిలింతలునుగాటపుఁజంబనలీలలొప్పనా |
 ట్యంపువిలాసముల్ నెఱపెనయ్యెడఁగేకులమూఁకలుమ్మడికా || ౫౩.
- ఉ॥ చెంగటనున్నభూజనులఁజేడ్పడఁగూల్చుచునిర్మలత్వమే |
 భంగినిగాననీకజడభావముతోలఘువృత్తిదుష్టతౌ |
 నంగనలట్లువిభ్రమములారనదీనివహంబులేగెబల్ |
 భంగములొందినైల్యమునభాసెలుసాగరసంగవాంఛలకా || ౫౪.
- చ॥ హరిణకిశోరకతులనగ్రహీనములైమనోజ్ఞతా |
 భరితములైనవాంకురవిభాసములైతృణజాలముల్లలిం |
 బెరిగినకాననంబులునవీనకిసాలయభూషితంబులౌ |
 తరునికురుంబకంబులనితాంతమెఱుగెవిత్తవైఖరికా || ౫౫.
- చ॥ విలసితచాపబోత్పలనలీనవిలాసములంగనుంగవల్ |
 దొలఁకుచునుండదుండుపెనుదోచకజంకుచుఁగొంకుచున్నగా |
 వలివనసీచులందిసుమువాటినచోటులనల్లిచిల్లిగకా |
 మెలఁగఁగసాగెఁజూపరకునెమ్మియునుత్సుకముల్లసిల్లఁగకా || ౫౬.
- చ॥ ఘనమగునంధకారమొగిఁగార్కొనికన్నులఁగప్పరాతులకా |
 ఘనచయగర్జనంబులకుఁగంపిలిసాధ్వనమొందకకా దళి |
 క్కనిమెఱుపప్పడప్పడెనయంగనువెల్లుఘటింపనేగిరి |
 చ్చుచుపటురాగతైనయభిసారికలస్త్రువీటాలియొద్దకుకా || ౫౭.
- చ॥ పెలుకురఁజేయపెన్నులివుపిండులుమెండుగరాల్చుచుమ్ములకా |
 మిలమిలఁగన్నుమూఁతలిడుమింఁచులచేజళుకొందియప్తుచెం |
 తలగలసాపకాధులగునాధుగనెజ్జలనత్తమిల్లికాఁ |
 గిలులనువీడకుండఁదమకించిరిమించిరిసారెగోపనల్ || ౫౮.
- చ॥ కలువలవంటికన్నులన్నునగ్రన్ననఁగారెడినీటివిందువుల్ |
 గొలుకులదారివాతెఱచిగుళ్లపయింబడిపాటుచుండఁగా |
 జెలువురుదూరమేగగృహసీమలనున్నమెఱుంగుఁబోడ్లసా |
 మ్ములుఁజెప్తుసోగులునల్లలవుఁబూఁతెలుదాల్చరువోనిరాశలకా || ౫౯.
- ఉ॥ తెల్లనికీటముల్రజముతీరునఁగ్రేవఁదృణాళినిండఁగా |
 నల్లనిఁజల్వలట్టులనయంబునువక్రగతింజెలంగుచుకా |
 జల్లనన్దులముల్లలఁచుసంఘడిఁగప్పలమోలఁదోచుచుకా |

బల్లపుటోలముల్లడవిపాతెనుసారెకువారిపూరముల్ ||

౬౦

చ|| సరవినిరేకులూడ్చిజలజాతములుండంగవానివైడమిక్ ||

దొరంగివినంగనింపయినతోరపురుగుకృతినిస్వనంబులన్ ||

బరిగొనిమూడతక్ సమదబంధరజాలముజుట్టుపుల్లసిం ||

దొరపుగనాడబర్హములనుత్పలజాలములంచువారైతిడిక్ ||

౬౧

చ|| అటవిగజంబులొక్కటమదాలశలీలలమాటిమాటికు ||

త్కటముగవారివాహములగర్జనలట్టులఘోరించుచుక్ ||

గటములనున్నభృంగములుకైరవమాలికలట్లుగా||లంగా ||

జొటజొటజాటునాములనుసొంపుగఁద్రిచ్చురసాగెనెట్లెడన్ ||

౬౨

చ|| సితకుముదంబులట్లడరుజీవనదంబులఁగ్రోలునెత్తముల్ ||

సతతమునెల్లచోటులనుజాల్మొనుబ్రసవకాంబుపూరముల్ ||

స్తుతగతిలాస్యలీలలనుసొంపులునింపెడుసేలకంతముల్ ||

వితతముగాఁజెలంగుపృథివీధరమల్గడుఁజూడనొప్పెడున్ ||

౬౩

చ|| కడుకొనిపూచియేచిబలుకాముకపాలికినింపునింపునా ||

కడుములవేఁగులన్వలపుగ్రమ్మెడిగేదఁగిచెట్లమద్దులన్ ||

విదావకతోచువాసనలుపెగ్గలపుంజడితోఁజెనంగఁగాఁ ||

గడఁకనువీచుపయ్యెదలుగైవళమెవ్వనిఁజేయకుండునే ||

౬౪

చ|| విరిసిపిటుండుబానఁగనుబెంపుగగ్రమ్ముశిరోజపాలితోఁ ||

బరిమళమంజులద్రసవభాసురమౌలితటాలితోడబల్ ||

సరులనుమించుగుత్తమగుచన్నులతోడనుమద్యవాసనా ||

కరముఖపక్షితోరతులఁగాముకకోటినిదస్విరంగనల్ ||

౬౫

చ|| పొలుపగునింద్రచాపములభూషలుగాఁగొనిగొమ్మెటుంగులున్ ||

జలములనిండఁబూనికడుజానగుచుండుపయోదమాలికల్ ||

లలిమణిమేఖలాదికకలాపములందివధూకదంబమున్ ||

హళహళిచేఁబ్రవాసులమసొంబుజముల్విదళించెనత్తటిన్ ||

౬౬

చ|| అకుటిలవాసనావిలసనాతిశయంబులఁబొబ్బకేతకీ ||

వకుళకదంబమాలికలువన్నెలుమీతెడికొప్పులందుఁబా ||

యకచెవులందునర్జునసుమావళిమక్కువఁదాల్చిప్రౌఢనా ||

యికలపుడింపుఁగూర్చిరిరహిణిజనాయకకల్పకంబులై ||

౬౭

చ|| పరువపుఁబూవుదావులనుభాసీలుపెన్నెరులొజమేచకా ||

గురుమిళితంపుగందములగోములమించెడియంగవల్లులున్ ||

గరగరిమీఱునుబ్బులును గామునిమాపులఁజిత్రమేమొపా !

యిరిజతఁగంబుమైఁబడకటిండ్లు జేరనవోధలోక్కటకా ॥

౬౮.

చ॥ పతులనియోగ మొరువక పాంథులమానినులిండ్లఁగుండఁద !

స్మృతులహరించునఁల్లుగనుమంజులఁజైరవసీలకాంతిచే !

వితతముగాఁగ వేల్పుదొరవిత్తెనయింపిదివికా శరంబులు !

న్నతగతిఁదాల్చిపయ్యెరలనన్నవఁగ్రుమ్మరెమ్ములొక్కటకా ॥

౬౯.

చ॥ నవజలధారదోఁగినవనమ్ములుతాపములాటినతనిం !

పవగతహావితంబున నయంబుగఁబూచెఁగదంబభూజమల్ !

దవలిచరించుగాలిఁద్రుమదంబుననర్తనమాడెఁగొమ్ములుకా !

నపుదులకింపుచందమునవవ్యసుమంబులఁగ్రాతెఁగేతకుల్ !

౭౦.

చ॥ విరిసినకొత్తపూవులనుజెంపుగఁగ్రాతెకు మొల్ల మొల్లలకా !

కెరలుకదంబపుష్పములఁగీల్కొనిమించెడకర్ణ పూరముల్ !

పరిమళమాలతీవక్షభాసురమాలలుబల్కిరంబులుకా !

ఔరయఁగఁజేసెఁజేడెలకుఁజేముడినల్లనిమబ్బులొయ్యనకా ॥

౭౧.

చ॥ పొలుపుగళోఁగివింబములునూయదుకూలములంధరించిన !

బ్బులపయిహారవల్లికలఁబాగుగఁజేరిచి కాటునుబ్బులం !

జిలికెడుసీటివిందుపులుజెట్టునమైగడుపాటుఁగూర్చఁగా !

లలితవళుల్వెలంగునవలగ్నములంజెలువొందిరంగనల్ !

౭౨.

చ॥ జడిచినుకుల్వడింబడఁగఁజల్లఁదనంబుగఁజింది చాలఁగా !

నొడికపులాసకంబులనునోలిగఁజూచినపూవుఁదాపులకా !

గడఁకనుదాల్చిగేసఁగులకమ్మనిపుప్పొడులేచిరేచుచుకా !

బొడవడఁగిరపఁబూనెఁగడుఁబోషితభర్తృకలకా సమీరముల్ !

౭౩.

చ॥ పరుసనివెట్టికాటునకుఁజాడపజాలముదావపానకో !

త్కరముహరింపఁదాపమునఁగ్రాఁగికరంబుఁగృణించువింధ్యముకా !

బరిగొనివానమబ్బుజలధారముచేఁబారి నాశ్రయింపియూ !

దరగతిఁదాద్యమిచ్చియపతాపమడంచిముదంబుగూరిచెకా ॥

౭౪.

చ॥ అనుపమసద్గుణంబులకునాలయమైరమణీమనోజ్ఞమై !

వనతరువల్లికానికరబాంధవమైయవికారమైనయూ !

వనధరవేళఁబ్రాణులకుఁబ్రాణపదంబయినర్వలోకముకా !

మధుచుమనోరథంబులసమానముగాఁఫలియింపఁజేయుచుకా ॥

౭౫.

* శరదృతువర్ణనము. *

చ॥ ఆతులిత కాశ ధౌతపటమైవికచాంబుజరమ్యనక్రయై ।

వితతమరాశజాలరవవిక్రతనూపురసాదయైసమా ।

నతపరిపక్వశాలిచయనవ్యమనోహరగాత్రయష్టియై ।

ఓతినిశరత్తుచొప్పడియై జేడియచందముసందడిల్లఁగక ॥

౭౬.

చ॥ విరిసిసరెల్లుచేఁబుడమి పెల్లనిచేతులతేనిచేతరేల్ ।

చెలుపులు సేళ్ళనంచగుమిచేఁగుముదంబులచేసరస్సులుకా ।

బయవగుపూవుగుత్తులనువ్రాలినయంటులచేవనంబులుకా ।

బారిఁదగెచూలతీలతలపొందులచేఁదెలిపువ్వుఁదోఁటలుకా ॥

౭౭.

ఉ॥ మొల్లపుమీలపిండులుసముల్లసదశ్శనుమేఖలాళిగా ।

నల్లనబారుదీటుకలహంసలమూఁకలుహారపాలిగాఁ ।

పెల్లగనిండుబల్పులిసపీఠులుశ్రీణిచయంబుగా నమల్ ।

పెల్లఁగనేగసాగెమురిమించెడువర్తులబిత్తగుల్బలెకా ॥

౭౮.

చ॥ దరరజతాబ్జకాశరుచితార్కనుతెల్లనిచాయమించిశం ।

బరరహితంబులైవిరళభావముఁగైకొనినూర్లుపేల్తునై ।

యరయఁగనౌచుగాలిససియాడెడుమబ్బులమిన్నువొత్పేసే ।

విరులుసెలంగనేగుపృథ్విపతికైవడిమోదకారియై ॥

౭౯.

ఉ॥ కాటుకకప్పచొప్పులనుగార్కొనియొప్పెనభంబుసొంపుగకా ।

మేటిజపాసుమాఁభలమించెనుధారుణికోణకాంతులకా ।

సేటుగఁదామరత్పేరసి నెక్కొనెనెంతయువప్రభూములకా ।

మీలెమరుండునారియువమేచకకుంతలలల్కసెందఁగకా ॥

౮౦

చ॥ సరసపుఁబల్లవాగ్రములఁజాలఁగమించెనుబువ్వుచంజరుల్ ।

గరువలిగండుమీటికడఁకకాగదలించెనుచెట్లకొమ్మలకా ।

గెరలిమరందమద్యములఁగేరెనుపెగ్గలమైనందుస్సెదల్ ।

వరయువకోటిఁడెందములవ్రయ్యలుసేసెనుగోవిదారముల్ ॥

౮౧.

చ॥ పొలుపుఁగదారకాగణవిభూషణముల్ధరియించినెమ్మితో ।

జలదమహావరోధములసందులఁజందురుమోముఁజూపుచుకా ।

వలిపెపుఁదెటవెన్నెలవల్పుధరించినిశావధూటి పెం

పులఁడులకించుచాలికునుబోతెనుమాటికినింపుఁగూర్చెడుకా ।

౮౨.

చ॥ రహిఁగారండవచంచుఘట్టనములకా రంపిల్లుబల్మీచులకా ।

బహుహంసాదికపక్షిసంఘములవేర్పాటొందుతీరావనికా ।

ముహురాకర్ణితమానసాకవిరుతామోదధ్వనికా సమ్మదా ।

- వహసంబై యెఱుదమ్మిపుప్పొడులతోఁబాతెకానదీసంఘముల్ ॥ ౮౩.
- చ॥ కనుంగవకింపుగామదికిఁగాదిలిగాఁజెలువారువెన్నెలల్ ।
మునుకొనిసీతుపుంగొలిపియమ్మరమైతగుమంచువానలుకా ।
దనరువియోగవేదనలఁదారిననారులమేనులందు జి
చ్చెనయఁగఁజెట్టినట్టుగనునంతయువేఁడిమిఁగూర్చెనయ్యెడకా ॥ ౮౪.
- ఉ॥ పంటనుబుద్ధుచేసెఱంగవ్రానినమైరులుగంపమొందకా ।
క్కుంటనుబుద్ధుభారమునఁగ్రన్ననవంగినచెట్టులొకఁబల్ ।
దంటతనమ్మనసైఱయతామరలొకులమందయోవసుల్ ।
వెంటనెకుందమిక్కిలిగవీవఁగఁజొచ్చెనుల్లగాడుపుల్ ॥ ౮౫.
- చ॥ తలుచగుమత్తువాత్తుకముదంబునసంతటహంసదంపతుల్ ।
గొఱలఁగనచ్చుగన్నిరిసీకోకనడమ్ములుండమ్ములొప్పుఁగా ।
నఱిమఱివేఁగుఁబోకఁబువనాచాతమైతరగల్చులింపఁగా ।
మటులొడగూరిచ్చెన్గసీమండలిలోకమనోభిరామమై ॥ ౮౬.
- చ॥ కనఁబడదయ్యెనింగిఁదెఱగంటివజీరునిపిల్లుమబ్బులకా ।
మినమినమించదయ్యెఁగుటుమించునునంచలగుంపులాకసం ।
బుననిజపక్షవాతములఁబోవఁగనింతయుఁబూసవయ్యెనో ।
పిన్గలిజట్టుపుల్లులుదివికా గనగుత్తుకతెత్తవేమియుకా ॥ ౮౭.
- చ॥ మదమున నాడుకేకులసమంచితలాస్యమునిల్పఁబందయి ।
య్యదనమరుండుహంసనిచయంబులగానముమెచ్చెనెంతయుకా ।
బొదలుకదంబసీపముఖభూరుమాజాతమువీడిపుష్పసం ।
పడకయిసేసెనవిష్టమచర్ల తరుప్రజముంబెడంగకా ॥ ౮౮.
- ఉ॥ ఎల్లెడనల్లవావిలులహీనసుగంధములీనుచుండఁగాఁ ।
జెల్లునఁగొమ్మలన్నిలదిపీట్టులునెట్టనఁగూయుచుండఁగా ।
మొల్లపులేళ్ళకన్నలొగిముద్దుగఁగల్వలసొంపునింపఁగాఁ ।
బల్లవకోటిఁడెందములఁబాయకమోదమునించెడిన్వసుల్ ॥ ౮౯.
- ఉ॥ చెందోవలస్సరోజములఁజెందుచుసారెకువానితాపులం ।
బొందితనీయజైత్రమునుబొంపిరివోవకతాల్పితచ్చదా ।
స్పందహిమాంబుబిందువులసారెఁగదల్చుచువేఁగుఁబోకలకా ।
మందమరుత్కదంబములుమానవకోటబుకింపుగూర్చెడుకా ॥ ౯౦.
- చ॥ పరిణతశాలిపాలికలధానితెనెల్లెడఘమిభాగముల్ ।
గరముఁబకుప్రకాండములఁగ్రాలెనుబల్లెగోష్ఠపాలితె ।

- గ్గురులునునంచలుంబులుకుగోటులమించెసరోవరంబులుకా ।
గురుకొనుపచ్చిపచ్చికలగోమునమించెనుమెట్టనేలలుకా ॥ ౯౧.
- చ॥ లలనలమెల్లనైననడలనైవతెంగలహంసలువృషికి ।
చెలువలమోముచందురులచెన్నుగడించెనుదెల్లదామరల్ ।
నెలంతలచూపునిగ్గులనునిచ్చతెసంగెనునల్లగల్వల ।
ప్పొలతుకకన్నబొమ్మలనుబొలెనునన్నువతొతరంగముల్ ॥ ౯౨.
- చ॥ అతివలమేలిసొమ్ములనయమ్ముగఁజూపడుబాహువల్లుల ।
ట్టతులితమైనపచ్చచిగురాకులమొగ్గలతీవెలొప్పెడికి ।
జతురతనపువ్వుచోరదనసౌవ్యవముంబుతెనొప్పమీతెమా ।
లతులునశోకముల్పటువిలాసముఁజూపెనుమొగ్గనిగ్గులకా ॥ ౯౩.
- చ॥ రమణులుదాల్తురోజరుచిరంబులువక్రముతాశిరోరుహ ।
గ్రములనుగీలుగంటులనుగవ్వనితావులజుజిదండలకా ।
కొమరగుకాంతిఁగుల్మఘనకుండలమండితమైనకర్ణుదే ।
శములనుసాముపిచ్చిపెలుచనవలపుల్లులకించుకల్వలకా ॥ ౯౪.
- చ॥ మలయజపంకసమ్మిళితమంజులహారములంగుచాగ్రముల్ ।
బురతనాలచేనలరుబంగరుకాంచికలన్నితంబముల్ ।
గలరవముల్పెలంగుచుచుగ్రాతెడునందెలఁబాదపద్మముల్ ।
గలిగిముదంబుఁగూర్తురొగిఁగామినులత్రతీఁగాముకాళికికా ॥ ౯౫.
- చ॥ మొగుతెటఁదోచమింబుసలఁబొల్పుచునిర్మలనీరకాంతులకా ।
గగనముఋతుచంద్రములుగ్రాలఁగనెంతయుఁజూడనొప్పెబల్ ।
తొగలిరులంజలింపకయతోఁచెడుహంసనుగూడిపచ్చతా ।
సొగసులనేలునీలనుశోభిలునట్టికొలంకుకైవడికా ॥ ౯౬.
- చ॥ శరదృతువాప్యెఁగెరవవిసారనిర్మలవారి నీతమా ।
తరివిగతాంబునోత్కృగపిథానదిశావలిపక్కశాలివి ।
స్ఫురితధరాగ్రభాగమునుసుందరకోకనదాప్రకాంతిథా ।
స్వరతమితారకానికరబంధురచిత్రనభోంతరంబునై ॥ ౯౭.
- చ॥ కెరలియహర్ముఖంబులమొగించిననాథకరప్రభిన్నమై ।
గరితలనిగ్గుమోములతెగఁబలెపిచ్చెనుదమ్ములోలిసం
బురుహవిరోధిలీనమయిపోవఁగఁబ్రోపితభర్తృకాంగనా ।
వరహానభంబుభంగిఁగలువల్కొగిడెకెనతోడమంతటకా ॥ ౯౮.
- చ॥ కలువలమోలఁజూచితమకాంతలకన్నులటంచురాజహం ।

సలహాదలాలకించితమచానలయందెలచప్పడంచుడై ।
 న్నలరెడిదాసనంబునునిజాంగనవాతెఱయంచునెఱుర ।
 న్నైలతలఁజూసిదూరధరణి బధికుత్వేనభ్రాంతచిత్తుడై ॥

౯౯.

చ॥ చలువలతేనిసంపదనుజక్కనిమోమునఁబూనిమేటియొ ।
 చలగొనలైనపల్కులపెనకగట్టకంబులఁబూనినజ్జపా ।
 లలితవిలాసమింపుగఁజెలంగెడిమోవినిబూనియేగెదొ ।
 య్యలితలమిన్నయొర్తుతరవాగమవైభవమేర్పరింపుచుక ॥

౧౦౦.

చ॥ వికనీతనీరజాస్యయునుఁస్ఫురితోత్సలభాసురాక్షియుక ।
 వికచచునొజ్జకాశరుచివిభ్రమితామలచేలయంబ్రపు ।
 ల్లకుముదకాంతిపుడజువిలాసయనౌతరుణీవతంసను ।
 ట్లకుటిలలీలనాప్పుతరవాగమమింపెనయింపకుండునే ॥

౧౦౧.

✽ హేమంతర్తువర్ణనము. ✽

చ॥ కొమరగులేఁజిగుళ్ళగమిగోమగఁగ్రోవ్విరులుల్లసేల్లెఁడెం ।
 పమరఁగలొద్దుగల్విరిసెనంతటఁబక్వములయ్యెకాలులుక ।
 గ్రమతఁదుమారసంహతినిగంజములొప్పెనవీనశోభలక ।
 హిమసమయాగమందెనఁగనెవ్వనికింపుఘటింపదిద్దరక ॥

౧౦౨.

చ॥ కుదురగుగుబ్బచన్నులనుగుంకుమపంకిలచందనంబులక ।
 బాదలనలందిపోడలగుముద్దులగుమ్మలుమంచమించులక ।
 గమరుచుఁగుండబృందములక్రచ్చులమించెడుహారవల్లికగీ ।
 పదిలముగాఁగఁదాల్చిరెడలక గొనబుల్వెదచల్లుచుండఁగక ॥

౧౦౩.

చ॥ పోలుచగుబాహుమూలములఁబూన్పరుసందిటిదండలుబ్బుమై ।
 డలరెడుగల్పిగుబ్బలనుతాల్పరుసన్నపుటొల్లెపయ్యెడల్ ।
 బలుపగుశ్రోణిబింబములపైఁదమింకట్టరలంతిపుట్టముల్ ।
 వలిబలమేమిచెప్పనగువారిజతోచనలొయ్యనయ్యెడక ॥

౧౦౪.

ఉ॥ పందినమానికంబులనుబంగరులంగనుసొంపుగూర్చుచుక ।
 డంబగుమేఖలల్కటితటంబులఁగ్రాలప్రశోణనీరజా ।
 డంబరలీలలకజపురుడాలులనేలుపదంబులందురా ।
 వంబులనొప్పునందియలుపాటిగఁజెందపుచాలికారికిక ॥

౧౦౫.

చ॥ సురతమహోత్సవంబులనుసుందరులొయ్యననాయకారికిక ।
 మురిపముఁజెంపదావులనుమోదమునించెడుపూఁతమేనులక ।
 గరగరనైనచెక్కులనుగాటపుఁబత్రవిలేఖనమ్ములుక ।

గురులను మేలిఘాసములు గూరుతురయ్యదనంబొసంగఁగఁక ॥

౧౦౬

చ॥ మసకపుఁగఁతురంతులత్రచుంబునఁబాండిమఁజెందుమోములుక ।

బొసఁగెడుసంతసంబువెలిపుచ్చెడుచూపులుమందమందమా ।

హాసనరుచుల్పెలంగుచుమనన్నువపల్కొనకాట్లతోడికై ॥

పెసఁగెడివాతెఱల్లలిగియుందునిభాస్యలువాల్చిరత్తఱిక ॥

౧౦౭

చ॥ గురుతరమైనగచ్చిచనుగుబ్బమాటికినాత్తనోర్వమిక ।

బరువపుశీతకాలమనుభామినియామిదియేగవేకువక ।

బారిఁదొరఁగించునత్రులనఁబొల్పుగధారుణిచూడనాపైన ।

గ్గురుకులయంకురంబులనుగ్రన్ననఁజిందుహిమాంబువిందుపుల్ ॥

౧౦౮

చ॥ బొదలఁగఁబూఁచికన్నులకుమోదమునించెడుశాలిమంజరుల్ ।

చదువులుగూడియెల్లెడలబల్విడిగ్రువ్వురుశేల్లఁబారులుక ।

మదమునసారెసారెకునినాదమొనరైడుకొంచకూటుపుల్ ।

మదులకునింపుపెంపఁగసమంచితలిలసీమలొప్పెడిక ॥

౧౦౯

చ॥ విరిసినకల్వక్రొవ్వురులువంతలుదొంతరిలంగఁజేయఁగా ।

గరువపుటంచపిండుతెసకంబునఁజొట్టుకలఁకరింపఁగా ।

గరముననంటమైగరుపుగ్రమ్మెడిబత్తెలిసెసంగఁగా ।

సరసులుచెన్నమితజనజాతముచిత్తముఁజూఱగొంచొగిక ॥

౧౧౦

చ॥ గరితరొమంచుపెంజలినిగచ్చెడలంబరిపాకమొందియుక ।

గరుపులుగూర్చుచల్లనగుగాడ్పులఁగంపమునొందియొడక ।

బరువడిమైఁబ్రియంగులతపాండుతఁగాంచెవియొగపేదనా ।

విరసమునకలతాంగికడువెల్లదనంబుననొప్పకైవడిక ॥

౧౧౧

చ॥ సరసమసావహవకులసారభముల్లనియించుమోములక ।

బరువడిఁబుచ్చునూర్పులసువాసనలంగములందుఁబర్వనాం ।

దొరుపులమేనులొక్కటిగనొప్పఁగదంపతులొయ్యనిద్రలక ।

బరగిరిగాముకేళులనుబల్విడిఁజొక్కివిచ్చేత్తాంగులై ॥

౧౧౨

చ॥ ఆలఘురతోపయోగసమయంబుననిర్దయబుద్ధియావసుం ।

డలిననంగనారుణరదాంతుకమంచునఁబంటికాటులుక ।

వలుదలువట్రువల్సిబగువన్నెలునొల్కుకుచాంచలంబులక ।

బెలుచనిగోటుపోటులునుబెల్లగఁదోచెనుగెంపుసొంపులక ॥

౧౧౩

ఉ॥ అంజబయాసయోర్తుకశయంబుననద్దముఁబూనిమించులే ।

యొండఁప్రభాతవేళమొగమింపుమొయికగనుగోవిరాత్తిమై ।

మండగువేడ్క జెల్వడడుతమిళ జవియానిలో అంగదోచుబల్ ।

పండులకొటులంగనిత్రపకవలచెక బెడకనయంబునకొ॥

౧౧౪.

ఉ॥ జవ్వనియోర్తుగుస్మెచురుసామునగోమగుమేనుచొక్కగా ।

మవ్వములూరజాగరసమంజితపాటలనేత్రపద్మయై ।

పువ్వలదండబుంగురులుపొల్పుగజాతీసదంససీమపై ।

నివ్వటిలంబ్రభాతనలిసీప్రియచారుకరప్రతప్తయై॥

౧౧౫.

చ॥ ఘనతరసిలరత్నరుచకమ్రశిరోరుహపాలివిక్కులకొ ।

బెనగొనవాడుపూసరులుబెగ్గలపువ్వలపుల్లడింపకగాఁ ।

బనుపడగబ్బిగుబ్బచనుబంతులపేరింగుననానతాంగియా ।

వనితకుఁగొప్పదిద్దెకొకపాటలగ్గంధిబెడంగుమీఁకగకొ॥

౧౧౬.

చ॥ తనుపెనయంబ్రియుండువిడదన్నియొకర్తునిజాంగవల్లికొ ।

గనుఁగొనిసంతసంబునచుకమ్మనిమోవిబెడెపురంగుచే ।

జనుఁగవచ్చెకచేసరభసంబునఁగప్పితుత్రణంబులకొ ।

గనఁబడకుండఁజేసెనలకల్లిగఁబూఁకఁగఁగుంచితాక్షియై॥

౧౧౭.

ఉ॥ అంగనయోర్తునవ్యసురతాంతమునకొత్రమవారిగాత్రపుకొ ।

రంగఁకజేయిసోబుమఁద్యరకొదనువల్లియుఁజన్నులుంగను ।

ర్పంగడుఁగొతుకఁబునసభంగురమైనయొయారమొప్పన ।

భ్యంగనమాచరించెనుచుమాప్రికివైబలుశేటసీఘ్రకొ॥

౧౧౮.

ఉ॥ పెక్కుగొనంబులన్ముదముపెంచుచుఁజిత్రముగాఁగఁదన్యులకొ ।

జొక్కగఁజేయుశాలితశిసాంపుగమట్లనెలంగుచుండఁగా ।

జక్కనిచక్రవాకములసంతతులెల్లెడబాటుదీఁకగా ।

నొక్కటమోదకారియియుపైహిమానిదినంబులిగికొ॥

౧౧౯.

శి శి ర ర్తు వ ర్ణ న ము.

చ॥ పెరిగినశాలియుంబెఱకుఁబెల్లగనిండిధరిత్రయొప్పుగకొ ।

బెరయుచునాండుపెండుఁగడువేడుకఁబుల్కుచుఁగోకదంపతుల్ ।

పరిగొనిగండుమీఁకఁగనునాటలగంధులకుంబ్రియంబుగకొ ।

బారికికిరాగమంబుడగెంబొంపిరివోవనియింపుఁగూర్చుచుకొ॥

౧౨౦.

ఉ॥ పాయకయొప్పెనత్రఱిసిభానురుచిప్రచురొగ్నిబద్ధవా ।

తాయనమందిరోదరమునంజితగౌరవభారనవ్యచే ।

లాయతకామినీకటియునంగభవప్రధనైకకేళిసం ।

స్థాయముసేవ్యమైతనరునాయెడసర్వజనాభిరామమై॥

౧౨౧.

ఉ॥ వెన్నెలపిండు చల్వలను వేడుకఁగూర్చుచుండ నాదుల ।
 భృన్నతసౌధదేశతతులుబ్బడగూర్చుచుండ్రవీతలా ।
 సన్నతగాడుపుండెరలనైపఁగనీవుహిమప్రసారముల్ ।
 సన్నతమైనయ త్తతీన్యసంతతికిన్సజనీపరంపరక ॥

౧౨౨

చ॥ ఆలరెకుమంచు పెంజడులనబ్బురపుంజలిముచ్చముంపపె ।
 న్నెలబలునిగ్గులన్వడకు పెక్కినఁజేయఁగవెల్లరిక్కపెక్ ।
 బలఁగమువక్రలీలనువారకసొమ్ములసొంపునింపరా ।
 త్తులుప్రజకింతయన్కుడముఁదోపఁగనీవుధరిత్రినెల్లడక ॥

౧౨౩.

చ॥ మృగమదవాసనల్వలపులీనెడిపువ్వులు తమ్ములంబులుకా ।
 దగఁగొనియాసవావళులతావులనాశ్రయముచెన్నమీఱఁబాం ।
 దుగనసీతాగురుప్రమాఖఘాపములంబయిందుచున్నకొం ।
 బొగలుఱింఁచునెజ్జయిలుపోడిమిజొచ్చెనాకర్తునాధుతోక ॥

౧౨౪.

చ॥ సురతసుఖంబులిచ్చగొనిసుందరులొయ్యనసాపరాధుతై
 పెరుకునుసంశయింబుగొనిపెల్లుగఁగంపిలుచున్నకాంతులకా ।
 సరసతఁజూచికర్ణమువెనకదలపోసితదీయమంతువుల్ ।
 స్మరణయొనర్చక త్తతీనిమన్నభలీలలఁదేల్పురెంతయుకా ॥

౧౨౫

చ॥ అతితరకామసంభ్రమమునందుచునిర్దయగాఢసంగమో ।
 ధ్ధతియవనాయకాళిప్రవదంబునఁగూడఁగదీర్లుయామినుల్ ।
 సతతసుఖప్రదంబులనిచానలుమేనులుచెమ్మగిల్లఁగా ।
 గతులనుమందతల్పెరయఁగాఁపరియింతురువేఁగుఁబోకలక ॥

౧౨౬.

చ॥ చెలువగురైకపట్టునకుఁజిక్కినచక్కనిచన్నులొప్పఁగా ।
 నలరెడుకుంకుమాంకితముతైబలుపయ్యెదలక్కులానఁగా ।
 నలుపుగమించుపెక్కుదులుమునన్విరిసోగులుచెన్నమీఱఁగా ।
 జెలులుహిమాగమంబానరఁజేర్చినసొమ్ములెయ్యెరుదారతక ॥

౧౨౭.

ఉ॥ కేశరరాగపింజరవికీర్ణములొనులివెచ్చచన్నులకా ।
 భాసురసౌఖ్యసంపదలఁబాల్పడఁజేయుచుబాళిగూర్చఁగా ।
 వీసరనోకయావతలపీడనికాఁగిబులందుశీతమం ।
 బాసీసుషుప్తిఁజెందుదురుపాయపుఁజక్కనినాయకావళుల్ ॥

౧౨౮.

చ॥ తొలఁకెడువేడ్కలారయువతుల్ రతివేళలఁతావియూర్చుగా ।
 ద్దులంబులకింపఁజేయుచునుబూచిలుకొనిదురంపుటామికల్ ।
 గొలుపుచుఁగాముకావళినిగూడినునోహరలీలరేలమ ।

- త్తులనిడుమద్యపానములఁజుష్టిఁజేలంగిరిరి త్రప్తేలుచున్ ॥ ౧౨౯.
- చ॥ మదమును రాగమున్వీడి విమానినియోర్తుప్రభాతవేళన ।
 వ్యుదయనభృతకాఁగిఁటనుచుచ్చికఁగన్నకుచాగ్రభాగముల్ ।
 వొడలగఁజొక్కియున్న మెయిపోఁడిమితోఁబడకెల్లువెల్వడిక ॥ ౧౩౦.
- చ॥ అగురులధూపముల్వలపునార్యఁగ నెప్పెడుకుంతలాగ్రముల్ ।
 విగళితపుష్పనామములవేలుచుశ్రోణితలంబునంబడక ।
 గగనమునీకవధ్యమొగిఁగ్రాలఁగఁదూరుపుతెల్లచారిసక ।
 మగువయొకతకదా శయనచుందిరమున్వీడనాడెగ్గవక ॥ ౧౩౧.
- చ॥ పులుడువంగమించుబలుపొన్నతెనున్న మెటుంగుమేనులున్ ।
 గొలుకులక్రేవఁగెంపుచవిగుబ్బుచువీనుల నానుకన్నులున్ ।
 గలిగి నిశావసానములఁగాంతలుగేహములుబదుఁగ్రాలిర ।
 జ్జలజనివాసినీక్రమతఁజారునిలాసములేర్పరించుచున్ ॥ ౧౩౨.
- చ॥ పిలుదులుగ బ్బిగుబ్బులును జెంపునుజెడికరంబువ్రేఁకలక ।
 బురికొలుపంగ సన్నఁడవముంగినికానులుదైన్యచుండగా ।
 గరితలుమెల్ల మెల్ల గనుగంపిలుచున్ రతిభిన్నవేషముల్ ।
 దొరఁగిది నానుకూలముగఁదోఁగయి నేనీసేర్పులారఁగన్ ॥ ౧౩౩.
- చ॥ కులుకుచనుంగవన్నభరకోటులనొక్కులఁగాంచివేడ్కఁజె ।
 న్నలరెడుమోవికెంజగురులదునవల్కొవగంట్లువ్రేగులక ।
 గలయఁదెచుల్చివాంఛితసుఖంబులపొందికసంతసించుచున్ ।
 జెలువలలంకరింపుదురుచెన్నుగ మోములహర్షభంబులక ॥ ౧౩౪.
- చ॥ పొలుపుగఁబంచదారలచవుల్లులకించెడునించుదోఁటలున్ ।
 వలపులవింటివానిగొరవంకరొదల్ పొడమించుచెయ్యుచుల్ ।
 జెలుపురఁబాసియున్నయెడఁజేడెలకుంబరితాపకారియై ।
 యలవడవేడ్కఁగూర్చుకొనిరాగమమంతయుమేలొసంగదే ॥ ౧౩౫.

✽ వసంతర్తుచర్ణనము. ✽

- చ॥ వినితనమాకిక్రిష్టిరులునింగడవుంబలువాఁడిముల్కుతై ।
 యరిసేలతాంతవీధులరొదల్ నిగుడుజరియించుతేఁటిపిం ।
 దొరపగునారియైనవరతోత్సుకుతాయవకోటిజెందముల్ ।
 పరియలునెయనామనిచేలంగెభరిత్రుఁబయోరుహానా ॥ ౧౩౬.
- చ॥ ద్రుమములుపూవుగుత్తునునోయములింపగునంబుజంబులక ।

- కొమరులతోఁజ్ఞకంబులను గోమలగంధవహంబుతావులకా ।
 ప్రమదదమాదినోత్కరముబల్విడిసొఖ్యములిచ్చుసంధ్యతై ।
 గ్రమతవసంతమెంతయునుగంధవతోడనుహళింగూర్చెడుకా ॥ ౧౩౭.
- చ॥ నూతులలోనినీరములునూత్నహిమాంబుమిళత్పటీరముకా ।
 శీతమయూఖికాంతులుంగునేతయపాణికదంబకంబులుకా ।
 జాతమహిజసంతతులుసొంపుగఁబూచినపూవుఁదోటలుకా ।
 ఖ్యాతవసంతవేళనుసుఖావహసంపదఁజెన్నుమీతెడుకా ॥ ౧౩౮.
- చ॥ కుసుమమునద్దినట్టిబలుగోటగునెఱ్ఱనిడాల్లుకూలముల్ ।
 మసకములొపిలుందులనుమంజులలీలధరించికెంపురం ।
 గెసఁగెడివలెపయ్యెదలుపాలగఁజన్నులఁగప్పియయ్యెడకా ।
 విసరుహగంధులముననువీడరుచెల్వెరయండదండలుకా ॥ ౧౩౯.
- చ॥ కొమరగుక్కర్ణదేశములఁగోమనమించెడుకొండగోఁగులుకా ।
 విమలవిసీలకాంతిఁదగువేనలులందునశోకసూనముల్ ।
 క్రమతవికాసముంగనికరంబలరారెడికుండపుష్పముల్ ।
 ప్రమదలుదాల్చికాంతులనుఘాసురలైచెలువొందిరయ్యెడకా ॥ ౧౪౦.
- చ॥ మలయజసారచర్చలసమంచితమాచనుదోయిహరముల్ ।
 చెలువగుబాహువల్లికలఁజేర్చినసద్వలయాంగదంబులకా ।
 బలుపుగడించిమిఁచుకటిభాగములన్నణిపేఖులవళుల్ ।
 వలపులతేనికాఁకలనువందురుకాంతలుదాల్తురెంతయుకా ॥ ౧౪౧.
- చ॥ రతనములందుముతైములురంగులెసంగఁగఁగూర్చినట్టుగా ।
 నతులితలీలనొప్పుకనకాంబురుహంబులబోలుమోములకా ।
 వితతములొంచుఁజెచ్చుటలువేమొలువంగఁగరంగిపాటుయా ।
 వతలకపోలపత్రములుచారనిమారునిబోరులన్నొగికా ॥ ౧౪౨.
- ఉ॥ దర్పమెలర్చుదర్పకునుదారశరంబులనొల్లఁబోయిపె ।
 న్నుర్పులఁదత్తరంబులనునొయ్యననూడినకంచుకంబులకా ।
 దార్పకమందగామినులుత్రస్తకశాఖివశీకృతాంగులై ।
 యోర్పులుజాణవేగదగులూనుదుర్బద్ధజెలంగునాథులకా ॥ ౧౪౩.
- చ॥ వలపులఁజొక్కియున్నతెలివన్నియమేనులజాడ్యములైవసకా ।
 దొలఁచివారింబొరిన్మరుఁడుతోయజబాణకదంబకంబులకా ।
 పరిగెగిరిత్రగముఁగల్గఁగఁజేసినదానిమించులకా ।
 చెలఁగఁగోపగ్నివానినులఁచెనాథులచెంతకయ్యెడకా ॥ ౧౪౪.

చ॥ మదిరలనైకైపుచవిమాననికన్నులతొల్మసంపదల్ !

పొడతెడిచన్నులంవిగికపోలతలంబులఁబొడిచుసభల్ !

కొడువబెడంగుకానులనకుంతితపీతపల్పిటుంగులక !

గుమరుకొనెంబొలంతులకుగొబ్బుననామనివేళనబ్రమై !

౧౮౫.

చ॥ తనువులునిద్రచొక్కులనుదత్తరమందుచుఁదూలుచుండఁగా !

ననుపగుపల్కులన్నదమునాటుకనేటుగనింపుఁగూర్చఁగా !

గొనబగుచూపులంబొమలకుంచితలీలలువక్రతల్లగక !

బరుపడఁజేసెచున్నధుఁడుభామలకయ్యదనంబెడంగుగక ॥

౧౮౬.

ఉ॥ పొంకములైనపొకబనఁటిపోఁడుములంజెలువారుచన్నులక !

దుంకువమైఁబ్రయంగువునునాప్పగుజాయకకేసరంబులక !

సంకుమదంబునుంగలిపించనపంకమలందిరప్పడే !

కాంకనునోహరాశ్యలురయంబుననాథులఁగూడువేళలక ॥

౧౮౭.

చ॥ మదనమదాతిరేకములమాటికిమానినులొయ్యనయ్యెడక !

ముడుగగుచేలముల్విడిచిమొల్లపుదాసనపూపురంగులక !

గదురుసలంతియొల్లియలఁగాయములందొడికేళపాళినిం !

పొడతెడిసంబరేణుపొగలుందిరితావులుగుబ్బతిల్లఁగక ॥

౧౮౮.

చ॥ లలితరసాలచాలకిసలంబులమేసికడిందిమత్తునక !

గొలకొలఁబుల్కుచుండుమగకోయిలచుంబనకేళినాడుఁగో !

యిలనలరించెఁబెన్నొదలభృంగమునీరజసన్నరందముక !

దలరనిజప్రియాళికిడితస్సెనువీసరవోసిచెల్మితోక ॥

౧౮౯.

ఉ॥ కెంజగురాకుజొంపములఁగ్రీమొగమైపోరివేలురెమ్మలక !

రంజిలుమావులుమ్మడిభరంబుగఁబూచినకొమ్మకూటువుక !

మంజులవాతపోతములుమాటికిసూచుచుఁగామినీచునః !

కంజములుమ్మకంబుగొనఁగానొనరించెఁగరంబుదేఁకువక ॥

౧౯౦.

ఉ॥ ఎల్లెడవిద్రుమచ్చపులనీచుచుదామరుచింజెలంగుచుక !

బల్లవపుష్పగుచ్చులులభాసురసంపదచేనశోకముల్ !

జల్లనియుల్లముల్లలఁచినారెకుశోకములందఁజేసెను !

మ్మల్లసరోజలోచనలఁదూరెఁగుమన్నభోహయకంబులై ॥

౧౯౧.

ఉ॥ పోఁడిమిఁదేఁటిదాఁటులకుఁబొందుగవిడులువెట్టుపూవులక !

గాడుపురేచినకగదలికంబొరినద్రుములొవిప్రశ్లలక !

వీడకకాముకావళికితిభ్రమముల్నుచుకూర్పుచెంతయుక !

జూడంగసూపునిపునవచూతలతల్పెలంగెకవిచిత్రమై || ౧౫౨.

చ|| నీరిగలకాంతమోరుచవిసేవయొనర్చుచుకోభసన్యమా |

కురవకపువ్వుమంజరులకోమలతకదిలకించెనేనియే |

నరునకుఁదోసనుత్సుకమునాఁటను డెడమునందుచూరుకొ |

వ్విరికఁకాదుతూపుతెడక్రిలఁగఁజేయపుకామిసీమనీ || ౧౫౩.

ఉ|| మండెడునిప్పువేఁడిమిసమంబులపించెడుమారుతంబుచే |

నిండఁగఁబూచియెఁపుగనునేలకువ్రాలినకింకుకాలిచే |

మెండుగఁగెంపుదాల్చొడుగుమేలగునొల్లలియందాబ్బుకొమ్మయ |

స్లిండెఁగరిత్రియాచునిమహోన్నతిజెన్నలరారుమండఁగఁ || ౧౫౪.

చ|| చిలుకలముక్కుచాయలనుజెల్వగుమోదుకులింతయేనియుక |

గలచవుకొండగోగురుదిఁగందఁగఁజేయదుగానికాంతలం |

దెలయఁగఁజిత్తవృత్తులనునేఁకటనిల్వినదారిడెడముల్ |

కొలకొలఁగూయుకోకిలలకూకలువేగబగిల్పెనొక్కటక || ౧౫౫.

చ|| భలరసమానిమత్తిలియభంగురతకగలకూజితంబులక |

జెలఁగుపితావళిమదముచేరొదఁజేసెడుపట్టదంబులక |

గలకలులేసేగ్గులనుగంధవలొచినయంబులన్వేసక |

దొలఁచినెలంతలాకులముతోసనశాత్తుకుతైరినివ్వెఱక || ౧౫౬.

చ|| సరసముగాఁగఁబూచినరసాలములందునలంతితిమ్మెరక |

బరివలితంబులైననవపల్లవగుచ్చములన్వసించియ |

బ్బురమొదవంగఁగోపెలలుపోతరపుకొరొదలాచరింపఁగా |

ఘరుచిరమావసంతమునసొచ్చుఁగొనెకాయవకోటిడెందముల్ || ౧౫౭.

చ|| సుదతులనవృన్దసంపదలఁజూఱుగాఁగొనుమల్లెమొగ్గుల

య్యదనునవేడ్కతోఁటలముదావహమైపొడఁగూపమానిహృ

త్సదనముతైరరాగసతతంబులుగామురురాగయుక్తులై |

పొదతెడిపాయపుంజులబుద్ధుఁగిక్కుకచొక్కకుఁడునే || ౧౫౮.

చ|| కటులనులంబమేఖలలుగచ్చెననుంగవలందుహారముల్ |

పటుతరచున్మధాస్త్రుచరిపాధితకోమలగాత్రవల్లులుక |

దటుకునఁదాల్చియన్మధువుదార్కొనఁగోయిలలట్టుపల్కున |

కుట్టిలికిరోజులువృద్ధినిగోల్కొరొక్కటఁబాంధుచిత్రముల్ || ౧౫౯.

చ|| ఐవనిభమంజులప్రసవబంధురభూషితభూరుహాంతముల్ |

కుహలకుహలునాదకారిమదకోకిలసంకులసానుభాగముల్ |

- మహితశీలాకలాపరుచిమానిమైతగుగండశైలముల్ ।
మహిధరముల్పొడ గనినమానవకోటికిమోదమిచ్చెదుక ॥ ౧౬౦.
- చ॥ పడఁతుకఁబాసిచాలఁగనుచందురిమానసమెల్లఁజోవఁగా ।
నడవినిబుష్పమంజరులనబ్రముగందగుతియ్యమావులక ।
బొడఁగనికన్నుఁదోయినఱిమోడుచునీరొగినించువీతునం ।
బిడికిటఁబ్రాణనుంచువలపించునొకందువియోగవేదనక ॥ ౧౬౧.
- చ॥ తతగతిఁబల్కుచుంబరభృతమ్ములుజమ్ముని మ్రోయుతేఁటలు ।
దృఢతమగఁబూచుమాపులునుబుష్పమనోహరకర్ణికారిముల్ ।
రతిపతియేపులన్సగియురామలమానసపీఠులన్మోగిక ।
నీతశరజాలమట్లువెతఁజెందఁగఁజేసెనుమాధవంబునక ॥ ౧౬౨.
- చ॥ శరములుమావికొవ్వరులుచాపముకింతుకజాలమోలిబం ।
భరములుశారినిర్మలవిపాండురచంద్రుఁడెల్లెయెల్లిబల్ ।
కరువలియాములేనుఁగుపికఁబులువందులుగాఁగలోకజి ।
త్తవ్రుచుఘటగూడిమన్మధుఁడువారక భద్రములిచ్చునెల్లెడక ॥ ౧౬౩.
- చ॥ చెవులకునింపులొమధుపశేఖరమఁజులగీతికావళుల్ ।
దవలినయాముపెంపుననుచాత్తములొపికపాళికూఁకలుక ।
బువులనుగ్రాబుమామిడులఁబోడిమిద్రిక్కురుపిన్నతెమ్మెరల్ ।
పెవులొడగూర్చెనయ్యదననీరజనేత్రలమానసంబులక ॥ ౧౬౪.
- చ॥ పరువపుసంజయెప్పెసఁగెఁబ్రమ్ముటకాముదికాభిజాత్యమై ।
పరభృతరావయుక్తమయిభవ్యసుగంధమదానిలంబునై ।
వరమధుపానజ్వంభదురుబంభరనాదసుగుంభనఁబునై ।
సరసగతికారతీశ్వరరసాయనమాచువసంతెసంగతిక ॥ ౧౬౫.
- చ॥ సరగుననుత్సహింతుదివసంబులఁగెట్టనఁజెట్టనీడలక ।
గరువపులేలనప్పగిదిఁగాండ్లయొనర్తురుపండువెన్నెలం ।
జెరిమనుబవ్వడింతుతెలిమేడలపైవిరిసెజ్జలంపొగిక ।
గురుకొనుకొమ్మకాఁగిలులఁగోరుదురందఱుశీతలేచ్చలక ॥ ౧౬౬.
- చ॥ కళుకుకడానీడాల్దొరఁగికమ్మనితావులపూవుగుర్తులక ।
జెలఁగుచుఁచిన్నగాలిభ్రమజెందుచుఁగొన్ననెత్తుమావులక ।
గలయఁగఁజూడఁదోవనరికట్టిమరుండుశరంబులేయఁగా ।
పెలపెలనైద్రవానీపెయినీసరవోవఁగప్రాతేధారుణిక ॥ ౧౬౭.
- చ॥ ఎలమిఁజెలంగుకోయిలయెల్లులుమేలవుపల్కుతెతగక ।

సౌలపగుకుండకట్టులరుచుల్ నగుపల్కపుత్రతొలంకగా ।

లలిచివురాకుసొంపులువిలాసపుఁజేతులసన్నగాఁగనే ।

ర్పాలయవసంతుండంగనలనూరకనవ్వినయట్లుతోఁచెదిక్ ॥

౧౬౮

చ॥ కనకపునిగ్గులందెగడుగండతలంబులకాంతిచేతనిం ।

పనుపుపడంగంధములహారములందగుగుబ్బపాలేచే ।

ననుపగుమత్తులన్నిలసనంబులమించెడుచూపుడాలుచే ।

వనితలుశాంతులైనమునివర్యులకేఁబొడమిఁతుమోహముల్ ॥

౧౬౯

ఉ॥ లొద్దుగచాయలన్నెఱయులొచనముల్లుధవాసనావ్యముల్ ।

గద్దరితాపులికగురవకంబులఁగ్రాతడుకేశపాశముల్ ।

పెద్దయురుద్దుతాచనులుపీసముత్రతగుశ్రీనిబింబముల్ ।

దిద్దినయట్లక్రాలునెలలేమలతోమరుండేఁచుచాఁధులక ॥

౧౭౦

ఉ॥ గండపుఁగొండగాడ్పులనునైకొనికోయిలగుంపుగూడిని ।

వ్యంధమరందబిందువులయందలికవ్యునితావులూనిపెం ।

పొందమిలిందబ్బదములనొక్కటనెత్తడనిండఁజేసితా ।

నెందువసంతుఁడిచ్చుకదయెల్లరకుంబ్రమదంబుసౌఖ్యముక ॥

౧౭౧

క॥ అనియిటులకాళిదాసుం । డనువుగవాక్రచ్చినట్టియదిరసికలకుక ।

మనమునకింపుఘటింపఁగఁ । దెనుఁగునఁగావించినాడధిరులుగొనుఁడి ॥

౧౭౨

క॥ శ్రీమన్నిర్మలకరుణా । స్థేమాయతనత్రటాక్ష శ్రీయతవతా ॥

కోమలరుక్మదనలినా । కామబహుళఃజయనిపుణకాయవిలసనా ॥

౧౭౩

గద్యము॥ ఇదిశ్రీహయగ్రీవపదారవిందమకరందపూరిత మనఃపాత్ర యదుశైల

నూహాత్కావ్యదిగ్రంథరచనాకాశలవాగ్విచిత్ర కాశికసద్గోత్రశ్రీవీరరాఘవాచార్యపుత్ర

సరసకవివర్య శ్రీనివాసాచార్య ప్రణీతంబైన ఋతువిలాసము సర్వంబునేకాశ్వాసము.

చ॥ ఆనమహాయాననాంఘ్రిజలజాంతరమత్రమిలిందుండకాసుధి । విసరవిధి

యుండుననరసవిస్ఫుటవాగ్మియుఁగౌశికాస్వయా । గ్రంథుఁడు శ్రీనివాసకవిరంగుగ

దీని రచించెనెక్కలికా । రసనిధిరత్నవాద్ధిసమరంజలి సత్కవులదరింపఁగ ॥